

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

614.61

Szerző:

Cím:

Százhatvanöt év után méltó helyre kerültek a magyar jakobinusok földi maradványai

Idő "1960"

Személy

Helyszám

Forrás:

(Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

1960 MAJ 20 NÉPSZABADSÁG

Százhatvanöt évvel ezelőtt, 1795 tavaszutóján hét magyar hazafi feje hullott porba a Vérmezőn, tetemüket titokban, jeltelesen sírokban földelték el, s emléküket minden eszközzel igyekeztek kitörölni kortársaik, utódaik szívéből. A vértanúk, Martinovics Ignác és társai, azóta már népünk történelmének legsebb lapjain szerepelnek, és porladó csontjaik végre méltó

helyre, a Kerepesi temető dízsírhelyére kerültek.

Dr. Gyalmos János, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese és Bartucz Lajos antropológus professzor sajtótájékoztatón számolt be a jakobinusok sírjainak feltáráról. Csontjaikat légmentes üveg- és bronzkoporsóba zárták, s a sírok fölé díszes emlékművet állítottak. A síremléket ma délután ünnepélyesen avatják fel.

NÉPSZAVA

1960 MAJ 20

Ma délután ünnepélyesen felavatják a magyar jakobinus-mozgalom vezetőinek síremlékét

Százhatvanöt évvel ezelőtt, 1795. május 20-án I. Ferenc császár parancsára a mai Vérmezőn lefejezték Martinovics Ignácot és négy társát, a magyar jakobinusmozgalom vezetőit. Nem sokkal később, június 3-án Szolártsik Sándort és Óz Pált végezték ki. A jakobinusok temetése a nyilvánosság teljes kizárásával történt meg. 1914-ig senki sem tudott arról, hogy Martinovicsot és társait hol temették el. A Fővárosi Levéltárban ekkor került elő egy 1801-ben készült térkép, amelybe berajzolták, hova temették a jakobinusokat. Az ásatások még 1914-ben megkezdődtek, s hamarosan megtalálták az első sirt a hűvösvölgyi út mentén, közel a villamosvágányokhoz. Bartucz Lajos végezte a csontvázak agnoszkálását. A

főváros vezetői akkor megígérték, hogy dízsírhelyet adományoznak a magyar szabadságmozgalom első kivégzetteinek. Mindössze annyi történt, hogy a tetemeket tölgyfakoporsóba helyezték, és a Fővárosi Levéltárban helyezték el. Szabó Ervin vezetésével végre 1926-ban újra sírba helyezték a kivégzetteket, de erről mindössze hét ember tudott. Az akkori szemtanúk közül ma már csak ketten élnek.

A fővárosi tanács most megfelelő sírhelyet adományozott. A jakobinusok áttemetése megtörtént, és az ünnepélyes síremlék-avatás ma délután 3 órakor lesz a Kerepesi temetőben. A jakobinusok földi maradványait kettősfalú — üveg- és bronz — koporsóba helyezték. (cs.)

MAGYAR NEMZET

1960. MAJ 21

Felavatták a magyar jakobinusok síremlékét a Kerepesi temetőben

Pénteken a Kerepesi temetőben ünnepélyesen felavatták az 1795-ben kivégzett magyar jakobinusok síremlékét. Az ünnepségen részt vett dr. Ortutay Gyula, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtájtára, dr. Gyalmos János, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese és a Magyar Történelmi Társulat,

az Eötvös Loránd Tudományegyetem számos képviselője.

Dr. Gyalmos János emlékezésében méltatta Martinovics Ignác és társai történelmi érdemeit. Mint mondta, 165 évvel ezelőtt 1795. május 20-án, majd június 3-án olyan emberek életét oltotta ki a császári önkény, akik az emberi haladásért, hazájuk felvirágoztatásáért munkálkodtak. Az utókor, amely előtt a mártírok

sírja sokáig rejtve volt — nem feledkezett meg áldozatukról, s népünk mindmáig hiven őrizte emléküket.

A beszéd után leleplezték a fekete márvány síremléket, amelyen arany betűk hirdetik Petőfi Sándor szavait:

Oly sokáig volt átkozott nevetek, megemlíteni sem volt szabad bennetek! De már annak vége... megadhatjuk a bért, áldozhatunk könnyet a kiontott véért.

Ezután a Hazafias Népfront, a fővárosi tanács, a Magyar Történelmi Társulat és az Eötvös Loránd Tudományegyetem képviselői helyezték el koszorúikat a síremléken.

Péntek délután avatták fel a Kerepesi-temetőben a magyar jakobinusok síremlékét. Képünkön: Megkoszorúzzák az emlékművet.

(Wormser Antal felvétele.)